MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Thursday, 14th March 1968.

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. CHAIRMAN (Sri S. C. EDKE) in the Chair.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

(General Discussion)

(Debate Continued)

Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency):— I will take about fifteen minutes more and conclude, Sir.

Sir, there was allegation made against the State with regard to price preference given for local products to which I have referred and I think the Hon'ble Minister for Industries will take serious note of it and tell the House what exactly is the position.

Sir, I was saying yesterday that there should be a pool of young men with business responsibility. I do not wish to elaborate the point because the chief difficulty is that we do not have highly qualified and technically competent people to fill the post of Factory Manager. That is exactly what is at the root of this.

Taking the small scale industries, I am afraid your performance is not exactly in consonance with the declared objective of the Government. I find on page 77 of the Report that as against a provision of 208 lakhs for the third plan period, Government have not spent more than 83 lakhs. It happens like this in almost every item of Industry. Without proper development of small scale industry, there is no possibility of providing employment. There is a back-log of employment by thousands and lakhs. If you do not develop small scale industries, I am afraid you willnever solve this problem of unemployment. I will not say anything more on this.

Regarding Industrial Estates, I invite attention to page 79 which shows poor performance and very poor results secured by Government in this behalf. It is true that during the last few years small scale industries have produced goods worth Rs. 205.6 lakhs and 2,319 labourers

(SRI J. B. MALLARADHYA)

are employed therein. If Government consider that comparisons are essentially odious, this is the poorest performance in the Southern region. Even compared with some of the bigger States in North India like Punjab our performance is very poor. If the tempo of progress of small scale industries goes on at this stage, I am afraid we will lag very much behind in the race for existence. I personally feel that we in Mysore State should pay more attention for developing small scale industries. We must make very large investment in small scale industries and we must give preference to industries, based on agriculture particulary in the small scale sector not involving an expenditure of not more than Rs. 5 lakhs to 10 lakhs for each industry. Government must participate directly in the starting and developing of these small scale industries. Instead of giving money to big industries like the M.S.K. Mills and the Mandya National Paper Mills, if they had only invested at the rate of Rs. 8 lakhs in about 20 small scale industries, that would certainly have given quicker and better results.

One very important recommendation that I want to make to Government is that they should consider setting up large scale farming joint stock concerns in Mysore. Of the private sector is not willing to come forward, Government must themselves start joint stock companies in the public sector for undertaking large scale farming. Large scale farming is the only industry that should be taken up. This is a new feature which should dominate the industrial field in Mysore State. If they do it, they will not merely stimulate agricultural production but also they will lead the rest of India in the matter of large scale farming in India. They should have modern scientific technics in a big way.

There are certain difficulties that the small scale industries are encountering. Government must come to their rescue. There is some mixing up of the objectives of large scale and small scale industries in the policy adopted by Government now. In future Government should separate small scale industries from village industries because small scale industries have a direct connection with large scale industries. Actually small scale industries should develop as ancilliary to bigger industries so that they may develop under the protection of the larger industries. If you tag on village industries also to them, I am afraid the people who are in charge of big industries will not look upon the small scale industries with favour. So it should be the policy of Government hereafter to segregate the small scale industries from the village industries.

In regard to distribution of scarce raw materials and imported components, the major complaint from the small scale industries is that Mysore State is being discriminated against in the matter of distribution of scarce raw materials and imported materials for highly ophisticated small scale industries. Whereas other States get it in a g way, the percentage that Mysore State gets in the context of other

States in India is very poor. Then the allocation of scarce raw materials to industrial estates in Mysore State is also another matter, in which this should be taken up with the Central Government. Mysore should assert itself in this matter.

It is very unfortunate that there is a lot of unutilized capacity even in small scale industries as a result of which Mysore does not progress even in major industries. A number of shops have shut down because there is a lot of accumulation of production with them.

So far as District Offices of small scale industries are concerned, I am afraid unless Government post competent men with training, the industries cannot thrive. In every district there should be one district officer in charge of small scale industries like the village level worker. He should have a background of industrial education and industrial technique. Preferably every district officer should be a Mechanical Engineer to start with. The type of assistance that people now get from these officers in the district is very poor. The other day we were told that even for minor repairs they have to come to Bangalore with the result that work is held up. You do not have repair workshop in each district now. It is very necessary there should be workshops in each district.

So far as forest industries are concerned, I am afraid Government is not giving the attention that it deserves. Our forest revenue is Rs. 11 crores. Forest industries have a lot of potential to contribute to the resources of the State. They should not content themselves by selling timber. Recently an expert from the Government of India made a survey and has made certain recommendations for starting forest industries. We can develop a lot of forest industries from our soft wood. I want Government to give attention to this. I am happy that the Minister for Forests has thought of giving impetus to rubber cultivation by bringing 3,000 acres under rubber plantation. This is something which redounds to his credit.

Before I close I would like to add one more thing and that is: the development of mineral resources of the State. At present the development of mineral resources of the State is in the hands of very incompetent people. They abolished the State Mineral Development Board and now they have set up the Mysore Minerals Ltd. We have a very competent Head in the Mining and Geology Department, but that is not enough. The Mysore Minerals Ltd., must be reconstituted with people with some imagination and conversant with the latest technics of mining. It is not merely sufficient to make a few rupees as profit from the export of ores. We want money for our development. If the Kuduremukh Ore project is properly developed for export, it will definitely pay for our development. The National Mineral Development Board has taken it up. A sum of Rs. 50 crores has been invested in this project. The Mysore Government will also get a share of the profit. My fear is that this should be like another State Trading Corporation. I would like to be assured that we would get a fair share

(SRI J. B. MALLABADHYA)

of the profits of Kudremukh ore. It is not merely a question of our getting royalty, but we should also get a fair share of the profits.

Before I close I wish to convey my gratitude to the Chair for the indulgence shown to me and to the House for giving a patient hearing to me.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).— ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ತರಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದಶಕ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುವ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೂಲತಃ ನಾವು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳನೆಯಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಮನ್ನಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೂಲತಃ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಅದೇ ಶೈಲಿ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಮುಗ್ಗಲಕ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅಂಕಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನನಂಬ್ಯೆ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಸ್ತಿ ಆದ ಹಾಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಯಿಂದ ಮಳೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗೋಳಿನ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೂಲತಃ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಫೇರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂತಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಖ್ಯ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ನಮ್ಮ ನಡತೆ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯವ್ಯಯ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವು ದಕ್ಕೆ ಅಂಕಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಒಳ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಜೆಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ, ಈಗಿನ ನೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬೇಕು. Moral standards ಬರಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ social standard ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನೀತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ನಣ್ಣ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡತಕ್ಕಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಕೇನು ಹಾಕಿ ದ್ದೇವೆ: ಎಂದು. ದೊಡ್ಡವರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇದು ಕಳ್ಳತನ ಎಂದು ಹೇಳು ವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಶೋಷಣೆ ರಹಿತ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ confused

†Indicates that remarks and speeches have not been revised by the member concerned.

state of affairs ಆಗಿದೆ. ಸುಖ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು. ಅನ್ನ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾದರೆ ಔಷಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಜನರ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇಷ್ಟೇ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನೂಚಿನ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಂಕ್ಕಂಥ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಸರಕಾರ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗದೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಪಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಹನವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. Marking time ಅಂದರೆ, ಕಾಲ ದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕು ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಪರಿಣಾಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರವಾಗಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತ್ಕಂಥ basic necessities, ಅಂದರೆ, ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

1-30 P. M.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 21 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ನಂತರ, ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದನೀಯವಾದ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಇರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಓದಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿರಾಶಾಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ, ಜನ ಹುಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಜನರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಾಧನ ಸರ್ಕಾರ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಒಂದು ತರಹ ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು 'ನಾವು ರಕ್ತಪಾತ ಮಾಡುವುದೇ ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಲಿ, ಒಪ್ಪದೆ ಇರಲಿ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ನಾವು ಸಮತಾವಾದಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮತಾವಾದ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕುದು ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ನೈತಿಕ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸಮಾಜದ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ,ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಏನು ಜೀವನನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮಾಜ ವಾದ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುಲು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಈಗ ಇರುವುದೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದಹಾಗೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾತಗಳಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ, ಅದರಿಂದ ರಾಭ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೆಟ್ರೋರ್ ಬಂಕ್'ಗಳು ಮತ್ತು ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಂಕ್'ಗಳು. ಪೆಟ್ರೋರ್ ಮತ್ತು ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಇವೆರಡೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾನು ಮತ್ತು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಜನ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನಿವೆ ಅವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಂಕ್ ನಿಂದರೇ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗವನ್ನು ಪಡೆದು ಖಾಸಗಿಯವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ರಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜನಗಳನ್ನು ನುಲಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಟಿನ್ ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಗೆ 20-25 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೃತಕ ಅಭಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನಾನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಕ್'ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಾಭದ ಹಣವೇನಿದೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕದೆ ಇರತಕ್ಕ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರುಗಳಿವೆ. ಜನ ಹೋಗಲಕ್ಕೇ ಬೇಕು, ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಥಿಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಗೆರ್ಸೈಸ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ತಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಥಿಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರೇ ಕರೆದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜನ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬಾಹುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಮಾಡಿ ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮದಾರರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಧಾರವಾಡಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು. ಅದರೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವಾದಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ 6-7 ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿದರೆ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಬಿಡಾಪಣ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅನಾನುಕೂಲಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಲೇಕೇಜ್ ಬಹಳವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೂ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟಿಲ್ಲದೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ತೆಗೆದುಹಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಅಥವ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ; ಒಂದೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇರುವ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಬಹಳ ಬಲಹೀನವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಜವಾನ ಗೇಟಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ; ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಲಾರಿ ಬಂದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

ಜೊತೆಗೆ ಆಕ್ಸಾಯಿ ಸೆನ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಡುವರು. ಆಕ್ಸಾಯಿನಿಂದ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳವಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ತಕರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಕ್ಸಾಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ತಕ್ಷಣ ನೂಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಧಾನ್ಯಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹುಶಃ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು. ಅದು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಮೊದಲು ಮುಚ್ಚಿ 10 ಸಾವಿರ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದಮೇಲೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಗುಂಡುಹಾರಿಸಿದಮೇಲೆ ಆಗ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಲೇ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕರಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕಳಂಕ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

11ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಅಭಾವ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳೆದರೂ ಕೂಡ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ 6.23 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಿಂದ 6.42 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಏರಿವೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಬೆಲೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ 40 ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸರಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು, ದೊರೆತರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಈಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಈಗ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ವರ್ತಕರು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ವಿವೇಚನೆಯುಂಟು. ಕಬ್ಬು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲ, ಸರಕಾರದ ನೀತಿ. ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬಲತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕ್ಕರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಕಿರುಕುಳ ಆಗಿದೆ ಆ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ 9 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಇಷ್ಟೊಂದು ತಡವಾದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ; ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಏನು ಬೆಳೆಯು

ತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಇರಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇರಲಿ ಯಾರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿನ ಸಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮಾರು 5-6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪಾಪಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟಿ, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಈ ವರ್ಷ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಿಂದಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಡ್ವಾನ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೇಕಾದ ಒದ್ರಿತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಬಾದಿಗೆ ತಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಬೆಯವರು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪೈಸಾಕ್ಕೆ ಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ— ಹಿಂದೆ ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಲುಕ್ಸಾನಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಇದು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ— ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟಾಗದೇ ಕೋವರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೊ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕಾಲ್ಪಡೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನು ಬಂದಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪೈಸಾರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಡಿಸಿರಿ ಅಶ್ರಯ ಇರತಕ್ಕ, ಜಲಾಶಯ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಇವತ್ತು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಇದೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ತಕಾವಿ ರೋನು ಮುಂತಾದ ರೋನ ಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ದೊರೆಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು 1969ರ ಕೊತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

2-00 P. M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ರೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತರಿಂದ ಮೇಲೆ ರೆವಿ ಹಾಕುವ್ಯಾರೆ. ರೆವಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಬೆಳೆದುವ್ವನ್ನು ತಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ, ಅಂದರೆ, ಅವನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಮೇಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಈ ರೆವಿ ನೀತಿನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರ ದಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತಾಪಿರು ರೈತರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಏನಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಆಯಾಯ ದಿವಸದ ಗಂಜಿಗೂ ಸಹ ಬಂಡಾಟವಿದೆ. ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ರೆವಿ ಹಾಕಿ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ರೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೆವಿ ನೀತಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಾಗಲೂ ಸಕಾಲಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದ ಜನರ ಮೇಲೆ ರೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇತರಕ್ಕ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸದ್ಯವನ್ನೇ ಕ್ರಾಂತಿಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರು.

Sri VENKANA GOUDA SIDDANGOUDA (Local Authorities' Constituency).—It is not correct to say that the ryots are put to humiliation to the extent of their daily bread. 25 kgs. per quintal is the rate of levy, that too for the grower. Government is having the same principle on manufacture of goods, *e. g.*, in textiles up to 20 per cent they are bound to give to the Government at controlled rates to be sold in Janata Bazaar.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಿಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸಮತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನಾದವನು ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರಿ 2 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಟ್ಯೂಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆವಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನು ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವನು ರೆವಿ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಭಾಗವನ್ನು ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧನ್ನು ಹಾಕಿರುವೆಯೇ? ಯಾವಾಗ ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇವೆಯೋ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

"from each according to his capacity, and to each according to his needs—that is socialism".

ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದೆವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫಾರ್ಮುಲಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಏನಾಯಿತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇತ್ತಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಎಕರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೆವಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ

80-90 ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ರೈತರು ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವಂಥ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿರಲು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ಒಂದು ಗೊಂದಲಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ರೈತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಊಟ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ರೈತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಾವುಗಳಿಗೆ ರೈತನ್ನು ಇನೆಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರ ದರ್ಶನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಊರ ಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ರೈತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಧೀರ್ಘದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟುವೆ. ರೈತಿ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ರೈತಿ ಹಾಕಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಿನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸೂಚನೆಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—I now call upon Smt. M. R. Lakshamma to speak for 15 minutes.

Smt. M. R. LAKSHAMMA (Graduates' Constituency).—Mr. Chairman, Sir, I would like to plead with you as the Chair is in charge of regulation of discussions; since I have pleaded for one hour's time in the beginning itself. I would like you kindly to relax the rules and give to me the time that I originally asked for. I am sure the Chair will be indulgent enough in respect of lady members.

I welcome the Budget, and in fact, I was of the view that the Finance Minister in formulating the Budget for this year has shown both sincerety and courage and that there was a very serious attempt made to put the finances on an even keel and to see that as much moneys were spent on the developmental activities as was possible. In support of my opinion, I feel that the preliminary sentences which are contained in the brief report on the Economy of the Mysore State that economic growth of the State is on the whole satisfactory, though it means only an increase of 12 per cent on the average and it has worked out at about 8.6 per cent a year increase, which shows that the improvement has been slow, but steady, and there is hope in future in the minds of the people because now the sources of wealth have increased. As has been rightly pointed out in para three of the Finance Minister's Address and also in the brief Report, there is improvement particularly in the field of electricity, the increase in the installed capacity of electricity which has advanced from 1,83,703 KW in 1957 to 4,44,035 KW now. This shows how with the expansion of industries and the utilisation of this electrical energy and by the sale of extra electrical energy, the State is sure to get increased revenue. If we look to the sheet that has been provided to us, comparing the Budgets of the various States—all the 10 States that have been detailed in this sheet—we see that Mysore is one of the few States that has presented a surplus budget. Truly, based on the recommendations or the suggestions by the Union Government, particularly the Finance Ministry, they have worked out the surplus Budget of Rs. 11,98,00,000. Considering the revenue position of our state and considering also the initial disadvantages, both by way of

slow growth in production of electrical energy and also by way of number of years of scarcity of rains, it is really heartening to see how Mysore has developed its revenue receipts to Rs. 194 lakhs. And, expenditure also is on the increase as we will see it being worked out or detailed in the Annexure appended to the speech of the Finance Minister. Certainly it has given us pleasure that the share of Central taxes has increased almost to double the extent of what it was in 1962 63.

While there has been a slight increase in share of Central taxes under the tax on Railway fees, it is not as though there has not been a large increase in the share of Central taxes. There has been a great increase in item No. 1 of share of Central taxes. The Union excise duty has increased and it is nearly treble of what the accounts was in 1962. Therefore the revenues are yielding in greater and greater quantum in regard to Central duties. But the increase of non Tax revenue from important heads, for instance, the revenue from industrial concerns and revenue from forest and receipts from irrigation are not satisfactory. With regard to the industrial concerns, we are all aware there is the fact of recession. Those who have gone through the 'Hindu Industrial, Supplement' which was published sometime back, must have understood what kind of difficulties the entire industrial concerns in the country are facing. They have to face enormous difficulties by way of getting imports and by way of getting necessary markets. It has been a very difficult position. The Finance Minister is rightly aware of the fact that the return from these industrial concerns has not been very satisfactory. He has however promised to see that by the end of at least next year, the returns will be made very satisfactory, perhaps even up to the extent of 10 per cent. What I am concerned with is another fact that the State Government is keen on carrying on the developmental activities. The annexure 'B' shows how the developmental activities are continued on and what is the increased expenditure in respect of irrigation, agriculture, Animal husbandry, industries, rural development, co-operation, P. W. D., Medical, Public Health and all these are illustrated in Annexure B. These figures go to show how considerate the Government is in respect of developmental activities. But there is physical recession in respect of some heads. There are variations in the figures that are given and targets fulfilled. There is difference between estimated revenue and estimated expenditure and also the results that are actually arrived at. There should be some realistic estimation. I can understand if there is a narrow difference, but wide gaps are to be condemned. Therefore, while I commend for having a Planning Board by the Government. Along with the setting up of the Planning Board, they should have an agency which will make physical scrutiny of various items that are conceived and adumbrated by the Planning Board and implemented by Government. If this is not done, I am afraid the planning will be unrealistic and we will not be benefited by the experience of the

previous years. I will give one example. As members of the Legislature, some of us are invited to the District Development Committee meetings of Bangalore. What is it that we come across with? They provided us with some facts and figures to show what is actually achieved. In respect of applied nutrition programme in Anekal Taluk, the progress made so far was not found to be satisfactory. It was brought to our notice, that the poultry section of the chilling centre is sick for want of electrification. When we are having plenty of power, I do not understand why this useful project should be held up for want of electrification. There is another fact *i.e.*, about bore well machines. The bore well work is stopped because of the difficulty to secure trained driver for handling the machine for digging the bore well. It is not because of lack of machinery, but because of the trained driver, the work is held up. There is one more example to illustrate this point. In 84 cases, construction work of godowns has not been taken up for want of sites. The Tahasildars did not comply with the instructions given by the authorities. Therefore, there were no sites available. These are petty instances to show what is happening on a large scale in our State. What is made available by the various Departments of the Government is not enjoyed by the people as such. It does not reach the ordinary man of the State and the cultivator of the State. A very valuable report, review report, got up by Mr. G. V. K. Rao, under Second Plan, said there are various defects at every stage in the implementation of the various projects. And yet we are not provided with a detailed report as to why these things are not achieved te the fullest extent! Unless we have a body to study the physical achievements of every plan project I am afraid this Planning Board will come to nought.

In regard to education I really appreciate the sentiments of Union Minister for Education and also our State Education Minister in respect of unemployment prevailing among the Graduates and Diploma holders in Engineeeing. The level of unemployment was to the extent of 20 per cent in 1965 and it increased to 30 per cent next year. Last year, I am told the level of unemployment among the Graduates was somewhere around 50 per cent. What about the production of Engineering Graudates at Degree level during the year 50-51? There were 49 Institutions having an intake of about 1,119 whereas in 1960-61, the institutions grew to 102 having an intake of 13,824. In the year 1965-66, there were 133 Institutions and the Degree holders were about 24,760. In addition to these, there are Diploma holders. What should be the future of these people? This poses a serious situation for the country, in view of the present imbalance in the technical education. Therefore Sir, we have got to think as to what has to be done in this respect. Some members have suggested the cutting down of admissions. I remember reading that such a situation was envisaged in respect of certain category of graduates in England. But they did not like to apply this drastic method of treatment. I also feel that instead of cutting down numbers we should think of ways and means

(SMT. M. R. LAKSHAMMA)

of entertaining more graduates in our industries. Sir, I feel that some other remedial measures can be thought of. It is very strange that in a country like ours, when there are so many developmental activities that are being thought of, there should be so much of unemployment. Our State can help to start many more industries and industries by themselves can increase the potentialities of employment. Besides therefore there should be a greater dialogue between the industries on the one hand and the educational institutions on the other. There should also be a participation in this by the State Government, in other words, there should be tripartite connection between the State Government industries, both Central and State, as well as the educational institutions.

Sir, I would also urge at this moment, a reform of the content of engineering education. Sir, it is wisely said that there should be greater stress laid on the practical aspect of engineering education. In addition, there should be diversification of engineering education, like the introduction of metallurgical engineering, production engineering, Electronics and instrumental technology, industrial engineering and automobile engineering and so on. These are the various forms of engineering which could be well thought of, by the University and by the Government. Sir, it is very necessary to see the necessity for practical bias.

Our friend Mr. Mallaradhya cited the example of his son. After all, his son is just like anyone of our young men who are unable to put their hands to good use. Sir, it is very necessary to see that the practical aspect of education is taken note of. Secondly, there should be introduction of the study of modern language. Sir, it is said and wisely said too, that in Europe and African countries a graduate knowing certain modern languages will certainly find employment. If we cannot provide our graduates employment, why not they be allowed to go to abroad and get employment? A knowledge of modern language like German, like French, will enable our graduates to get very good jobs outside this country. I suggest this as a practical measure.

Sri VENKANGOUDA SIDDANGOUDA.—If the Hon'ble lady member is suggesting our graduates to go out of this country, in search of jobs, does she know, whether there is any scope for absorption of our Indian graduates in foreign countries? I am sure, the lady member will clarify this.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—I am told Sir, that there is enough scope abroad if our graduates know these modern languages. This suggestion was given by an eminent authority on engineering education, a man who has studied the possibilities of these and therefore, the suggestion is a very sound one and our graduates will no doubt easily get employment. I had an opportunity to visit the Canadian Embassy

sometime in New Delhi. The man who was in charge there said, they would certainly entertain Indians up to a stipulated number. They would all w that number to be employed in their country, for a period of 5 to 10 years. There are employment chances in the Middle-Eastern countries and in Europe and even in African countries. So, Sir, it would be advisable if our engineers are made to learn these modern languages, at their option, I am not saying that it should be compulsory. Thirdly, our graduates should be made to give jobs rather than to seek jobs. Sir, it is rendered possible if the Government tries to give them certain facilities by way of loans, so that they might become entrepreneurs. a group of engineers would join in an union to take up contracts and g t on well. They might be providing others with job rather than seek the doors of various departments in search of jobs.

Sir, there is another matter which needs the urgent attention of the Government and that is in respect of research. Sir, it said in both Britain and U. S. S. R., they spend 3 per cent of their national income on research. But here, in India only .26 per cent is spent on research. It is very essential to see that research is encouraged. It is only by research that we will be able to establish a link between the industries and educ ti n l institutions. Therefore, I request the Government to see that sufficient funds are given for this very essential matter, namely, research.

Sir, in one other respect I would like to draw the attention of the Educ tion Minister and that is in respect of Girls Education. The othe day I informed the House how there is need for encouragement both at the primary level and at the higher secondary level, the encouragem nt is failling short of expectation figures and are also falling s ort as compared with the figures for the boys. In respect of this there was a Seminar conducted in Mysore and I happened to lead one of the groups. Sir, it was observed that "unless you encourage appointment of women teachers, the question of improving the enrolment would not be feasible to a satisfactory level. For this it is very necessary to see that more an l more condensed courses are conducted, not only that more and more women from the rura areas should be made to undergo these c ndensed courses which are intended for rural women only. We must then see th t they are given the necessary post-matric training to qualify themselves to beco ne teachers, next it is also necessary to build qu rters for teachers. Hon'ble Mr. Shankara Gowda will observe that in respect of quarters for women teachers, there was no provision made for 1967 68 and 1966-67 ! There was prosion in the previous years. Unfortunately, I do not know for what reason it has been struck down d ir ng th s period. I would request him to see that this provisi n of 5 lakhs is reintroduce l ; if it is feasible to make it 10 lakhs so that more and n ore women teachers are provided with quarters. When I s y quarters, I am reminded that sometimes quarters are built in such a b d locality somewhere out of the village, with no security, whatsoever, so much so, these women feel hesitant to

(SHT. M. R. LAKSHANNA)

occupy these quarters. This has happened in many villages. Therefore it is very essential to select proper sites and see such buildings are set up in suitable localities for women teachers. It is also very necessary that girls hostels, as I said the other day, should be set up at least for each district. One Residential Hostel for Girls should be a must so that rural girls will have greater benefits of higher education. I would also request the Minister for Education to see that the State level Council for the Education of Girls and women, which has somehow been given up, is revised not with an official Chairman but non-official lady, a full time worker, with an honorarium of Rs. 400 or so per mensem with enough staff so that she will devote all her spare time for prosecution and promotion, development and encouragement of girls education. I feel unless Girls education is developed, I do not see, the country will progress to the extent we want it to progress. I want you to kindly see that the recommendation of this Council is taken note of given effect to in respect of certain developmental activities. I have made a study of the massive detailed estimates of irrigation, electricity and public works for 1968-69. The figures which I have worked out on rough estimate run like this : let it not be understood that I am arousing parochial feeling ; not at all. I am one of those who would say that all backward Parts of the State should be given immediate and prior attention. There should be priorities, but each must get encouragement and no division must be left out ; Road is a vital link for civilisation for commercialisation and for bringing new life into the areas of the State. Under development schemes,—communications, Shimoga division is given about Rs. 3 lakhs. Chikmagalur Division was given Rs. 97 000; Madhugiri Division was given Rs. 45 lakhs ; Kolar Rs. 40,000 ; Mysore nil ; Bangalore Division nil ; Ramanagaram Rs. 1,32,000, Tumkur Rs. 4 lakhs ; Sagar Rs. 20 lakhs ; Bellary division Rs. 2 lakhs ; Krishnarajanagar Rs. 7 lakhs. As against this, Bagalkot Division Rs. 10 lakhs ; Bijapur Division Rs. 19 lakhs ; Chikkodi 14 lakhs ; Haveri Rs. 15 lakhs ; Dharwar Rs. 32 lakhs ; Sirsi Rs. 3½ lakhs ; West Coast Rs. 1 lakh ; Karwar Rs. 18 lakhs ; Koppal Rs. 34 lakhs ; Raichur Rs. 21 lakhs ; Gulbarga Rs. 48 lakhs ; Yadgir Rs. 28 lakhs ; Bidar Rs. 15 lakhs ; Belgaum Rs. 31 lakhs ; South Kanara Rs 19 lakhs ; Udipi Rs 5 lakhs ; on this side it is roughly Rs. 64 lakhs and on the other side it is Rs. 309 lakhs.

2-30 P. M.

I am one of those who want merged areas of Karnatak to develop and prosper. But I want every region of this great country to feel that they are properly taken care of and I urge the Minister for Public Works to see that all areas develop equally. I am glad that they had some decades of development since integration took place. At least now it is necessary to have some developmental programme in old Mysore area.

Lastly, I should like to say something about Upper House. Sir, it is said that the Upper House is really very useful addition to any State Legislature. There are states which have not had this bicameral system just as there are countries which do not have bicameral system in Europe or elsewhere. Here in India, the Upper House has a useful career. I would not go to the length of saying that Upper House can be a strong House as in some countries; in Sweden it has concurrent powers; in some other countries, it is a very powerful body. But in our State, I envisage a useful career for the Upper House. The Upper House represents functional constituencies, Graduates Constituency, Teachers constituency, Local Self-Government constituency and persons who have been nominated for their learning and persons who have been elected from Assembly constituency. The Council consists of men of erudition, men of knowledge and men of experience like Mr. Sastry and Mr. Mallaradhya who spoke for two days non-stop giving us the benefit of his wide knowledge. Mr. Sastry is an authority on educational matters. These people have been ornaments as it were to this House. In a word Sir, it is very necessary to see that the usefulness of such a House is taken note of.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಅವುಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಏನಾ ನಿದ್ದೇವೆ ? ಅವರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ದಡ್ಡರ ಎಂದು ಅರ್ಥವೆ ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—I have carefully said 'men like Mr. Sastry and Mr. Mallaradhya'. It includes others also. Moreover these members are retiring. Mr. Anjanappa is not retiring. I was thinking of those persons who are retiring this year and for whom I am feeling rather melancholy.

George Washington has compared the Upper House to saucer. It is very necessary that in order not to burn one's lip to pour tea into the saucer so that heat may be reduced. What he said is aptly and abundantly borne out by history. Successive Chairmen have been trying to develop the usefulness of this House. May I point out that a number of Bills have been introduced in this House between 1962-1966 and agreed to by the Legislative Assembly ? They are :

1. The Mysore Home Guards Bill, 1962.
2. The Mysore Industrial Establishments (National and Festival Holidays) Bill, 1962.
3. The Industrial Disputes (Mysore Amendment) Bill, 1962.
4. The Bombay Merged Territories and Areas (Jagir Abolition) (Mysore Amendment) Bill, 1960.
5. The Mysore Agriculturists Loans Bill, 1961.
6. The Mysore Land Improvement Loans Bill, 1961.
7. The Mysore Bhoodan Yagna Bill, 1963.

(SMT. M. R. LAKSHAMMA)

8. The Madras Hindu Religious and Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1963.
9. The Bhalki Taluk (Registration of Documents) Bill, 1963.
10. The Mysore Prohibition of Smoking in Show Houses and Public Halls Bill, 1963.
11. The Mysore Cattle Trespass Bill, 1960.
12. The Mysore (Registration of Documents) Validation Bill, 1961.

The point that I am driving at is that more non-financial Bills should be first introduced in this House because there is greater leisure and that could be better utilised and the Members would be able to contribute a number of suggestions for the improvement of the Bills and thus contribute to the usefulness of this House. I request you Sir, Mr. Chairman to see that this healthy precedent which has been followed and recommended to be followed in countries like U.K. is adopted in a greater measure here so that the usefulness of this House will be increased.

One word about the Legislature staff. I hope under your care the status of the secretary will be enhanced to the status of a separate Independent Secretary for this House so that the dignity of the House is increased and enhanced.

In respect of one other matter of which I am proud is, about the steel industry. A suggestion was made that Government has not bestowed any attention on the starting of Hospet Steel Mill. I fully understand that opinion and arguments. But Sir, we must know that the kind of ore that is available in the Hospet area is Hematite ore. Whereas the ore that is more valuable and that is very much in demand in the world of today is Magnatite ore which is found in the Kudaremukh area. It is very necessary that greater attention is paid to this very valuable magnatite ore which is found in huge quantities in Kudaremukha and surrounding area. I urge upon the Government that they should not allow more time to lapse in taking up this project.

Sir, a word was said in regard to the Bhadravathi Iron and Steel Works. Here are the figures to show that Bhadravathi will come out with huge production of alloy steel in due course.

		Tons
In 1970 the Hindustan Steel will produce	...	60,000
Ruerkela	...	60,000
Tata	...	42,000
Bihar alloy	...	40,000
Mysore Iron and Steel Works	...	77,000

rising to one lakh tons in 1975.

The only thing is the cost of production per ton has to be taken note of. It is pointed by many Members that the cost of production

is rather on the high side and the number of people that are employed, and the overhead costs as it were, are items which certainly need pruning. The market price can be reckoned round about Rs. 2,000 per ton whereas the cost of production is certainly high in our Steel works. Sir, there is great necessity for looking into this matter in a very careful manner so that persons who are employed will be employed only if there is absolute necessity, and the cost of production will be more reasonable.

In regard to village employment, I would like to make one or two suggestions. It is very necessary to have a simple survey of village industries. I would like to suggest as an example not the type of usual hackneyed industries, but an industry which is suitable to people like hill tribes—the shellac industry which is very valuable. *Arāgu* Shellac or Aragu is used in various industries. It is produced in fairly large quantities all over India:

		Tons per annum
Bihar produces	...	13,690
Madhya Pradesh	...	12,716
Bengal	...	5,192
Maharashtra	...	1,805
U.P.	...	987

We have all the raw material that are necessary for this industry. What is wanted is Rangini and Kusumai insects. Rangini is a better form of insect I believe which is abundantly available in our forest area and so also the Muthugada plant which is absolutely necessary for Rangini insects. I suggest that useful industries like this should be encouraged.

Sir, in regard to one other matter—obscene posters. The other day Mr Patil read obscene passages from some books. By way of comparison after all what is printed in the book will be read by a few. But what about posters which are equally or in a higher degree obscene! They are there for every body to see! It is a sad commentary on our culture, on our dharma, on our tradition. When I look at them I wonder to myself what could be the feelings that these posters will generate in the minds of the young innocent people! It is very necessary for our Government to look into this matter very carefully and see that such things are pulled down and torn without any mercy whatsoever and see that only good posters are encouraged and displayed.

There is another thing which Madras has done that is Prosperity Brigade: I would not like to quote whatever Madras has done is good. Each State has its own genius and excellence, its own tradition and methodology. This Prosperity Brigade has certainly appealed to me. It is very necessary for our young people to have some service or other. We may not call this youth service corps prosperity brigade. As Mr. Malaradhya said, there should be a youth movement integrated movement to be introduced among our young men and women, so that

(SHT. M. R. LAKSHAMMA)

they could be inspired work for the prosperity and progress of the country.

Sir, I want to speak one word about the Girl Guide movement of which I happen to be in charge just now. This Girl Guide Movement is absolutely necessary for the well-being of the student community. Efforts are being made to encourage its expansion in Rural areas and I request the Hon'ble Minister Sri Shankare Gowda who is very much impressed by the soundness of the movement to be more indulgent towards this movement and try to give us some move money than they have shown in the pages of the Budget. This is a movement which is intended to serve the interests of people of younger generation and it will certainly repay any investment hundredfold.

Sir, one word with regard to chit fund. There are good chit funds and there are doubtful chit funds. It is necessary for the Government, at this stage when the chit fund movement is spreading like anything, like mushroom growth to have a vigilant eye on them and see whether the matter is worthy of being encouraged.

One last word about the Archaeological Department. My special subject in M.A. is Archaeology and I was hopeful that in Mysore, considering the fact that we have hundreds of monuments, Bijapur and Gulbarga and other districts which are full of these ancient monuments and there are many inscriptions which have not even been read today. It is estimated that only one-third of the existing inscriptions are read today. When I consider the set-up of the Archaeological Department as given on page 95 of the Appendix, it shows that in the Department of Archaeology there is a part-time Director, a part-time Assistant Director and then the other lower staff. I ask you how can we think of having other than part-time work in a Department which is headed by a part-time Director and a part-time Assistant Director. Considering the fact that today it is necessary for us to revive interest in our glorious past, in the monument, temples and others remains and to conserve and preserve them, considering the fact that the numerous inscriptions have to be read and noted and classified and published, it is very necessary that Government should see that the Director is made full-time officer and full-time staff is given and all encouragement is given.

With these words, though I regret that there was lack of time to express myself fully, I thank you for the time that was given to me by your goodself.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂಡೀಗೌಡ (ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ 1968–69 ನೇ ಸಾಲಿನ ವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರೇನೋ ರಾಜಸ್ವದಲ್ಲಿ 11.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗುಳಿತಾಯದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ

ಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಎವರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

> "ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಕಾರಣ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದ ವೇಳೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ."

ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಸುಮಾರು 14ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಉಳಿತಾಯದ್ದಲ್ಲ, ಕೊರತೆಯದು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಗಡಗಳ ನಿವ್ವಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು 74 81 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುವುದು ಸುಮಾರು 72.76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಇದರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು :

> "ಇದು ನಿಜದ ತೆರಿಗೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಿಸುವ ನಿರ್ವಹಣ ಉಪತೆರಿಗೆಯು ಸುಮಾರು 2.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ 89 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಟ್ಟು ಉಳಿತಾಯವು ದೊರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ"

ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2.5 ಕೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ 89 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ 35 ಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನಕಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಸಂಪತ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು."

ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಇದನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 99 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ 68–69 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಇತರ ಸಂಪತ್ತಾಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಧನ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು 51 ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬಿನಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ 60.25ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರಿಂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರಿಂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ : ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಎಚ್ಚರವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಕೆರಿಸಿತಿ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> "ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಇರಾಖೆ ಎಂದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇರಾಖೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಯಿತು."

ಇದರಿಂದ ನವ್ಯ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಂದು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇರಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಬಂದೀಗೌಡ)

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. 57-58ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯ 3 12 ರಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು, 64-65 ನೇಕಡಾ 4.38 ರಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ತಲಾ ಆದಾಯ ನೇಕಡಾ 1.2 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹಣ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

> "ಮುಂದೆ ಕೆಲ ಕಾಲದವರೆಗಾದರೂ ನಾವು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ"

ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಸಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ :

> "ಭಾರತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಹಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಲಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಾಲಗಳು 1968-69ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 342 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಚಿತ ಋಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಾಕಿಹಣ ಮತ್ತು 26.64 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಠೇವಣಿ ಇವೆರಡು ಹೊತ್ತಗೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ....."

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನಗಳೂ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಸದೇ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಈಗ ಯಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

3.00 P.M.

ಇನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> "ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನೇಕಡಾ 9ರಿಂದ 10ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ"

ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ :

> "ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆ ನನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾಲಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಒಬ್ಬರು ಉದ್ಯಮಾಯುಕ್ತರನ್ನೂ (ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಮಿಷನರ್) ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಒಬ್ಬರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯ ತಜ್ಞರನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಲಿದ್ದಾರೆ"

ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ಯಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ

ಬಹುದು. ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು. ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಚ್ಚಬಹುದು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಮುಚ್ಚಶಕ್ಯಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏಳಿಗೆಯಾಯಿತು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ರೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಹಾಗು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಮೈಸೂರು ಅರಗು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರಿಮಿತಿ—ಶೇಕಡ 10. ಉಳಿದವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು

ಮೈಸೂರು ಹೊಗೆಕೊಪ್ಪಿನ ಕಂಪೆನಿ
ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮೈಸೂರು ಸೋಪ್ ಅಂಡ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮೈಸೂರು ಎಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್
ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
ಟಾಟಾ ರೋಲಿಂಗ್ ಮೆಟಿರಿಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ
ಟಾಟಾ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಕಂಪೆನಿ
ಉಗಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರಿಮಿತಿ
ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ
ಟಾಟಾ ಪವರ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ
ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟಾಟಾ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಲೋಕೋಮೋಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಶೇಕಡ 17ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷದಿಂದ ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅತ್ಯಧಿಕರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ :

"ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದ್ಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಪರ್ ಎಂ.ಆರ್.ಎಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಯಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಸ್ತೀಕರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವುದು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಿಧಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು."

ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉದ್ಯಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಸಂದೇಹಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅಂಶ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

" The index number of area under crops in respect of all commodities rose to 104.9 in 1962-63 (Base : 1956-67—100) and

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ದಂಡಿಗ್‌ರವರು)

declined thereafter to 104.4 in 1963-64, to 97.3 in 1964-65 and 90.4 in 1965-66.

* * *

As for production of cereals in the State, its area index had risen to 112.4 in 1962-63 (Base : 1956-57=100) and declined thereafter to 110.5 in 1963-64, to 103.5 in 1964-65 and to 95.7 in 1965-66."

ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನವಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ರಷ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 95ರಷ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಳಿಯಿತು ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಮ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

"3,500 ಬಾವಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿವೆ. 2,700 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನಕ್ಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 67 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದೆ."

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾದದ್ದು ಕೇವಲ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಈ ಸಲ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಕೇವಲ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರಾವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ತೀರ ಜರೂರು ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 6,64,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಉಳಿದದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಏನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಲ ಸುಮಾರು 37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರ ಅಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಚಿವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೋಕ್ಷೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮುಂಗಡ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೇಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕಲಕ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಿದಾರರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ, ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಪರದಾಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವಯಂಕೃತಾಪರಾಧದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಿಗ್ಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಳಿ ದಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಸಲಭವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವಾದರೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಬೀತಿ 'ಮಾಗೆ ಪಾಪ, ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರ'. ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಭಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದೆ ಇವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಉದ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವು ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಮೊಬಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧರಾಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಸರ್ಕಾರವವರೇನೋ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇರುವಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಆದಾಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡ ತಕ್ಕುದೇನೂ ಸಲಭವಲ್ಲ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತು ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಬಕಾರಿಯವರಾಗಿ ನಮ್ಮವರು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮದಷ್ಟು ಅಂತರ ಇರುವಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನರುಚಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ! ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ಯಪಾನ ತಪ್ಪಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ದುಡ್ಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ! ಇವೆರಡೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಶಬ್ದ ಕೋಶವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯುವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಎರಡನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿ ಓದಗಿಸುವುದಾರೆ ನಾರಾಯಣ ವರ್ಷ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ತಪ್ಪು ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾ ಸರಿಯಾದ ಭಾಷೆಯೇ ನಮಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, 'ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಪರೀಕ್ಷಕ' ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 'ನಿರ್ದರ್ಶಕ' ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಡ್, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಹೆಡ್ ಎಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಇವುಗಳ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. 'ರೀಸೀಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯಗಳು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂದಾಯಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪದಗಳಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವಂಥ ಪದಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ 'ಸಂದಾಯ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂಡೀಗೌಡ)

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ: ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಜಮೆ ಮತ್ತು ವಾವತಿ; ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೆ, ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ವಾವತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಪದಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ.

'ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್' ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಬೇಡಿಕೆ' ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 'ಅಭಿಯಾಚನೆ' ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು 'ಅಗಾದೆ' ಎಂದು. ಬೇಡಿಕೆ ಅಭಿಯಾಚನೆ ಎನ್ನುವುದು ಕ್ರಿಂತ 'ಅಗಾದೆ' ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ತಮವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾದ ಪದಗಳು ಕೇವಲ 500-600 ಇರಬಹುದು. ಅಡಳಿತ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಪದಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಾವು ಶಾಸನ ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 500-600 ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಅಪಾರ್ಥಗೊಂದಲಕತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

> "A special provision of Rs. 10 lakhs has been included for increasing supplies of medicines to dispensaries and health units at and below Taluk levels."

ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಾರದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ:

> "....whatever decisons have to be taken should be taken without prolonged and circuitous procedure and discussions."

ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಾಯಸ್ಥಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೆ ಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದೀರ್ಘ ಸೂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ ಲಿಕು" ಎಂದಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri JIVARAJ HIRACHAND SHAH (Legislative Assembly Constituency).—[*In Hindi*]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಮಾಡಿ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಆಮೇಲೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. CHAIRMAN.—The hon'ble member can speak in any language.

Smt. S. H. MARKER (Legislative Assembly Constituency).—In the Parliament there are M. Ps who have started speaking in Kannada.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಕ್ಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

English version of the Hindi speech of Sri Jivaraj Hirjchand Shah.

SRI JIVARAJ HIRACHAND SHAH.—I welcome the Budget. Looking to the sorrounding circumstances, so succesive droughts, China Pakistan War and curtailment in Central assistance even after that, what Budget has been prepared is really praiseworthy one. No new taxes are there in the coming year. Therefore, I heartily congratulate the Finance Minister.

3-30 P. M.

There is considerable increase in the revenue. In 1962-63, there was 4430.46 lakhs revenue and now in 1968-69 the estimated revenue is 9734.55 lakhs; Only set back is in the non-tax revenue. It would have been very helpful if there had been increase in this 'Non-tax' Revenue Sector also. The Finance Minister has to consider this very seriously. He has realised the importance of this weakness. From his speech on page 3 and page 9 respectively you will have an idea as to how he has come to the conclusion in this case which is as follows:—

"The Public Sector Undertaking should hereafter be guided on economical and business lines rather on merely sentimental or idealogical basis".

"All of us agree that the common man does expect substantial contribution from Public Sector Undertaking and in fact, this non-tax revenue, if geared up should be able to reduce the Tax-Incidence. I have already stated that some of the Public Sector Undertakings, including Government Companies in Mysore are not up to mark. I assure the House that all steps would be taken to see that they yield at least 9 and 10 per cent return. The observations of the Public Accounts Committee regarding proper Cost Accounting have also received my attention. The recommendation of the Estimates Committee have also been taken into account. The Government intend appointing an Industrial Commissioner to give proper timely guidance and Cost Experts to rationalise the Costing system on scientific basis in the concern under Government Management."

From this quotation of his Budget speech, my contention in this case is that only Industrial Commissioner would not suffice to cure this illness, there should be a permanent committee consisting of honest and technical experts of different industries with representatives of both the Houses to find fault and weaknesses in manage nents to correct these diseases with a provision to punish the guilty also.

(SRI JIVRAJ HIRACHAND SHAH)

Once again I wish to congratulate him for his practical viewpoint on Public and Private Sectors. From his speech on page 2 which is as follows :

> "A time has reached when both Public and Private Sectors have to exist and work side by side and contribute to the development of economy of the country in which both have vital role to play ".

It seems that he has realised the importance of Private Sector with the Public Sector also. If the Government utilise the energy of the Private Sector, it will be helpful to have a prosperous stage in the light of the economic development of the country. Private Sectors' financial resorces will be available for our developmental work.

The Finance Minister has tapped all sources of the Revenues for our future developments. There is nothing which is to be criticised. From the Techno-Economic Survey of Mysore, if you go through the page 231, in the light of tentative estimate of resources you will have an idea how the programme of development envisaged in this Report involves a total outlay of 3,255 crores of Rupees over the 15 year period, 1961 to 1977. Out of the total outlay of Rs. 3,255 crores, it is estimated that Rs. 1617 crores would fall within the State Sector; the state has to find resources to that extent in the period 1961-1962 to 1975-1976.

State Government could make available Rs. 544 crores on Revenue Account (or 33 per cent of the total outlay), out of the total outlay of Rs. 1,647 crores over the period 1961-62 to 1975-76 suggested in this Report.

According to the above estimate for our State development, we have to make provision. Our Finance Minister has tried his level best for having resources from all corners of the State. In this Budget figure, there is nothing of the kind as embezzlement or jugglery.

For the Industry, our Government is taking keen interest. Crores of rupees have been invested for the development of the industry. From page 280 to 284 of the Budget Memorandum it seems that through Statutory Corporation and Government Companies, Government has invested Rs. 22,74,73,924 and from these concerns returns visualised is only Rs. 17,85,193 ; simply, we have to take care for having a minimum of 10 per cent return on the investment of the capital. I heartily congratulate the Government for reviving the M. S. K. Mill of Gulbarga. We have to take care to have good result from this concern in short period and old games of mismanagement should not be allowed. In this concern, there is a scope of good return if properly managed and strict watch is kept on its day-to-day affairs.

There is considerable increase in revenue. In the next year, there is expectation of revenue to reach Rs. 194.74 crores and the expenditure of Revenue Account is Rs 182.76 crores leaving a surplus of Rs. 11.88 crores, but the major portion of this surplus will be exhausted in meeting the demands of Dearness Allowance. Any how, in all, there is praiseworthy progress. Though there is burden of outstanding debt on the State to the tune of Rs. 369 45 crores or in terms *per capita* by 200 per cent from Rs. 45.94 to Rs. 138.01, but against this, there are capital assets of the State estimated to have moved up by 270 per cent from Rs. 115.91 crores in 1957-58 to Rs. 431.96 crores in 1968. There is steady progress in the State income as well in National income.

Coming to agriculture, there also you will find considerable progress from the review of the working of Government Departments. In 1956-57 net area sown was 2,48,97,000 acres but in 1963-64, there was 2,58,97,000 acres. Food production has tended to increase owing to expansion of irrigated lands and other facilities of providing improved seeds and fertilisers in abundance with the provision of land protection. From page 3 of Review of the working of Government Departments you will find that as a result of these several programmes, Food production has increased by about 40 per cent during the last 10 years. The requirement of food for the estimated population during 1965-66 was 47 lakhs tons while the production level was 46 lakhs tons.

Though there is considerable progress in major and medium type projects, we have to concentrate on minor irrigation also. Each village has generally one 'nala' or stream round about it. In this nala or stream, you will find so many permanent pockets of reservoirs. If the Government will try to utilise these sources of potentialities by having constructed bunds across them and installing pump sets for Lift irrigation there, it will help to have lakhs of acres under irrigation facilities for Food Production.

Looking to the Public Works Department in the case of Electricity from Techno Economic Survey of Mysore, on page 179, it seems that their target of installing pump sets was from 1960-71 only 45,000 pump sets, but till now, our Government has achieved the target of installing pump sets more than 75,000 which is a praise worthy one though there is shortage of funds. Taking into consideration, the road problem also, this department has achieved much. In 1956, the road mileage in charge of P.W.D. was 13,783 but now it has increased to 26,147.

In the case of Education, our expenditure has reached Rs. 36.08 crores which represents 47 per cent increase over 1965 66. Education now covers 20 per cent of nett revenue of the State. From the Budget speech, it seems that there are more than 31,112 primary schools with intake of 36·10 lakhs students and 90,181 teachers respectively as well as 1491 Secondary High Schools and so many Arts, Science,

(SHRI JIVARAJ HIRACHAND SHAH)

Medical and Engineering Colleges with 4 Universities. Pre-school feeding programme for children has been introduced also. Though there is vast expansion in the education field and which is noteworthy also, Our education standard is deteriorating. To maintain the higher standard with its character building of students, it requir s to have one independent Secondary Education Board. I request the Education Minister to look into this matter seriously. A student coming out from this Secondary Education field must be equipped with such a vast knowledge which would be substantial and competent to face any contingency in his life time in future.

Really speaking, there is vast development in transport facilities, but looking to the point of capital investment there is no return as it must be up to its mark. Nearly 10 per cent return must be there on its capital investment after making provision for reserve and depreciation fund and other contingencies. From the Accounts and auditors' reports, with replies for 1964 65, it seems that there is an investment near about Rs. 25 crores and the return is only in several lakhs. This is not a healthy system of the business for democratic set up. One thing, I wish to suggest, Sir, that at every Taluka level, there should be one bus station with the facilities of retiring rooms; it will be helpful to the villagers coming from interior sides to halt at nights when they are unable to go to their villages at nights.

About the Health Department, I wish to suggest that at every Taluka level, all dispensaries must be provided with hospital facilities. This system, if followed will be very beneficial to those villagers to meet their medical needs in time who are not able economically to go to district places in time.

In the case of language problem, I wish to say that 3-language formula is suitable for our all round developmental activities. For the cultural development with the strict provision of regional language, there should be in the form of link language one national language *viz.*, Hindi and for scientific world knowledge, English language should be retained. It is in the upper India, for the first time, in Uttar Pradesh, this language trouble started and initiated by miscreants and then in response to it, in South, this trouble all over helped to spread. Really speaking, this is a very unhealthy situation for the democratic set up; it must be checked at once and 3-language formulae should be implemented for the all-round cultural development of the country.

Before concluding my speech, I wish to draw the attention of the Law Minister towards the construction of Taluka level Munsiff court buildings. At every Taluka, there must be one Munsiff Court with suitable buildidgs. At Aland, our Munsiff Court building is not a suitable one, and it is an old one. With all kinds of facilities, new building must be constructed. Now the litigants have to wait in open air during the working hours of Court.

Once again, before concluding my speech, I wish to congratulate the Government for converting barren hills into green forests in my Taluka place. It is really a very good thing for the rain deficit area. This scheme will help to have more rain for the cultivators and again from this it will be helpful to the economic development of the Taluka in particular and the State in general.

I request the Government to make provision for recording Hindi speeches for the sake of members of Hyderabed Karnatak side, who are unable to speak in Kannada well they should have chance to speak in Hindi language also. It has been accepted by constitution also that Hindi is the National language, therefore please arrange to be recorded in future.

Before the concluding the speech, I offer my hearty thanks to the Chair for having given half-an-hour to express my views on the Budget and conclude Sir.

MR. CHAIRMAN.—The House will now rise for half-an-hour.

The House rose at Fifty Minutes past Three of the Clock to reassemble at Twenty Minutes past Four of the Clock.

The House re-assembled at Twenty Minutes past Four of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಹಿರಾ ಂಪ್ಷಾ ಅವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಆ್ಯಂಗ್ಲೋಜಿಸ್ ಅಕ್ಟಿನ 8 ನೇ ಪೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ 14 ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೇಳುವರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣವೇ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣದ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಷಾ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಷಾ ಅವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—I cannot restrict any member to speak in a particular language. Members can speak in any language they like. There is no arrangement here to record Hindi speech. If the member gives a translation of his speech in English, it will be included in the day's proceedings.

† Sri R. B. NAIK (Legislative Assembly constituency).—Mr. Chairman Sir, yesterday my Hon'ble friends have commented on the budget speech of the Hon'ble Minister for Finance... ...

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Yesterday, only one member spoke.

Sri R. B. NAIK.—Yes. Mr. Mallaradhya took the floor for the whole day. I congratulate him because his speech was nothing short of comprehensive and analytic survey of what has been achieved and what the Government intends to achieve in future. According to me the whole speech scintilates over the facts and figures, admissions and assurances on the part of the Government. But so far as the figures and facts are concerned, I cannot comment on these things because I am neither an expert in mathematics nor efficient in reconnaisance of budgeting.

4-30 P. M.

Sir, persons who have studied these matters have already expressed their views, on the facts and figures thereof. Therefore, I do not want to comment upon these facts and figures. Now I have already referred to the omissions in the budget speech and the Hon'ble Minister has admitted frankly, for which I congratulate him, that the performance of these public sector undertakings including the private Government industries are not up to the mark and he has unhesitatingly and unequivocally admitted this. Secondly, he has assured the House that due steps will be taken to see that the Government get a due return to the extent of 10 or 9 per cent on the invested capital, from these public sector undertakings. At the same time, he hopes that the Country, specially our State, will reach the self-sustaining economy in the near future. This is his hope. So, according to him or according to me what is meant by self-growing economy? According to me the investment and savings in an economy should continuously grow to ensure the greater rate of growth of economy. Sir, I will quote the opinion of one of the experts on the Success of this plan. He says:

> "The success of the plan depends on 'how effective physical targets are pressed into service in a system that mostly operates in terms of financial incentives and dis-incentives' with a due margin for flexibilities of pattern, for re-adjustment in view of specific needs."

Viewed from this point of view, the plan for the year 1968-69, which has been brought before this Hon'ble House, I think that for the formulation of this plan, due care appears to have been taken by the Government to ensure or to enforce a stricter financial discipline

and mobilisation of resources in the country, with a view to avoid the pit-falls during the first three years of the plan. And according to me, the plan calls for a greater degree of efficiency in administration to check the prices of essential commodities in general and greater involvement of the people in the developmental activities. Against this background of fundamental principles of budgeting and budgetary proposals this plan has been presented to this Hon'ble House. Now, at the first sight, it strikes me and almost to every member here, that the Government always wants to effect economy in the expenditure and it seems strange that the Government wants to economise any expenditure and keeps on adding to it. But, I request the Government not to look upon this proliferation of these Government agencies or staff as a necessary contingent of the phased development. But I was certain that the Government economy will not be of any avail, if the Government does not supply suitable standards in deciding what is necessary and what is equitable. The only way for the Government lies in economy, that means in making reduction in the existing machinery to a minimum proportion and rationalisation of its function. So, according to me if Government wants to over-staff, this is not good in Government machinery, because the inefficient functioning of the Government machinary lies in the vastness of the Government machinery and the procedures evolved by the Government. Therefore, I urge upon the Government to consider this aspect of planning and make adjustments in the existing machinery itself. I made this reference, because the proposals to appoint an Industrial Commissioner is found in the budget speech. Besides, there is also the porposal to appoint a Cost Accountant, Joint Director and all that. Therefore with reference to these proposals I request the Government, as far as possible and as far as practicable, to see that adjustments are made in the existing machinery itself.

Now, on education and other matters, my friends who have studied very thoroughly and in detail about its policy have spoken, I do not want to express anything. On co-operation and other matters my learned friend and many others have expressed their views sufficiently on these subjects. I will single out only two or three subjects and say what I have to say in the matter.

Now, we all know that in a competitive economy, all measures taken by the Government bypass vulnerable section of the community and more so, farmers. A small farmer provides a greater link. According to me, the Government must have initiated many schemes, must have initiated multi-pronged projects in the State, on agriculture. But what is the position of a small farmer now ? We have to look to his needs speedily and successively ; that is the main business of the Government. Simply devising measures will not come to the rescue of small holders. If a small holder wants to undertake irrigation work of his own, he is not in a position to contribute his share to the total cost of minor irrigation work. He has got small plot of land, he has o

(SRI R. B. NAIK)

means to operate on it, because the Government insist upon him that he must give a particular percentage of the contribution. He has no money. What are the alternatives? If they want to step up production the only way for the Government left is to waive that contribution altogether. According to me, if you are coming forward to finance the entire amount either by way of loan or subsidy in the proportion which Government thinks feasible it is secondary in agricultural sector. There are some complaints about the levy system. They never hesitate to give the tax. But their complaint is only against the manner in which levy list is prepared, by the Village Officers. They do not go to the fields. They simply make slip-shod references to a particular farmer. They never take into account the actual area cultivated. Therefore the Government must be very cautious in preparing this list. They must be careful in looking to the needs of the farmer and the actual area grown by the farmer. Yesterday, regarding irrigation pumpsets, it was stated that the authorities insist on a deposit of Rs. 1,000. It is not possible for a poor farmer to pay that deposit. Looking to the limited resources, if the Government wants to see that agricultural production is augmented, I request the Government to come forward with a lenient view and see that deposit is not insisted upon. Now we are carrying on propaganda that the farmer should grow two crops where one crop is grown and market the surplus after providing for his needs. If that slogan is to be translated into action, there should be corresponding machinery to look to his difficulty speedily and successfully. Otherwise, it will remain a mere slogan and it cannot be translated into reality. Therefore, I request the Government to see that a sense of purpose is instilled in the executive machinery entrusted with the implementation of agricultural programmes. The Government have selected various schemes, such as intensive agricultural programme, high-yielding variety programme. The programmes are good provided they are pursued with earnestness and speed.

Regarding Industry, the Finance Minister himself has admitted that the performance of the public undertakings is not satisfactory. But at the same time, we must see side by side that small scale industries and cottage industries should not be ignored, because the object of small scale industries is to provide employment by and large in the rural sector and to bring about a balanced economy in the rural sector. You will see from the review of the working of Government Departments with reference to developments, that in the second plan they have made a provision of Rs. 216 lakhs but the expenditure was Rs. 138 lakhs, and in the third Plan, the provision was Rs. 208 lakhs, but the expenditure was Rs. 83 lakhs. Obviously, it can be seen that there is woeful gap between the physical targets and the financial targets. It is not planning at all. There must be something wrong somewhere. Therefore, I earnestly request the Government to see that even the small-scale industries and cottage industries are developed in a proper way with a

view to bring integrated and balanced rural economy in the rural sector because we cannot distribute investment in a haphazard way and no development is possible if the investment is spread over a handful people. Therefore, in order to bring about reconciliation between the physical targets and financial targets, they must select only those industries where the return is reasonably high.

I will touch two or three problems peculliar to our District. Regarding fishery, I congratulate the Government for the various multi-pronged schemes launched both in South Kanara and North Kanara. I do not want to give detialis of the scheme. I do not grudge any scheme being taken up in South Kanara. But topographical situation and the geographical lay-out being the same in North Kanara and South Kanara, one is tempted to ask why North Kanara is lagging behind South Kanara in regard to the implementation of these schemes. It might be due to two reasons, either the fishermen community in South Kanara might be more resourceful than their counterpart in North Kanara or the officers who are entrusted with the implementation of these projects might not find it more convenient in North Kanara. I do not ascribe any motive to any officer.

Sri K. KANTHAPPA SHETTY (Legislative Assembly Constituency).—My information is that although money is provided for different schemes and projects, the people are not coming forward to make use of it. So, officers find it difficult to make use of that money and spend that money. In general, in South Kanara, people are educated. They take advantage of the schemes. They get aid from different departments and they make better use of it. I am not blaming anybody. Public life in North Kanara is not awakened as it is in South Kanara and so, it is not possible to compare both the districts. It is not a good comparision. They stand on different footing.

I have heard from some of the officers of South Kanara who serve in North Kanara that people in North Kanara are more interested to go to Bombay and take to other avocations instead of carrying on agriculture. People are conservative and backward.

Sri R. B. NAIK.—I have no quarrel with them. I do not want to impute any motive to anybody. Nothing of that sort. I concede that people of South Kanara are more resourceful and more organised either in the form of capital or incentives. I have no prjudice if more help is given there. My idea in bring this to the notice of the House is that as far as possible, the officers also must create favourable atmosphere of mobilising all the resources with the co-operation of the public. I do not compare South Kanara with North Kanara. It is higher in every respect and more potential than our district. I give them credit. Therefore, the only salient feature of this discrepency is disparity between the developmental activities taken under this fisheris project, it might be due to the resourcefulness of those people or the slackness or backwardness of our people. Therefore, my only request is

(SRI R. B. NAIK)

that proper atmosphere should be created in North Kanara and Government should even undertake the necessary propaganda in this respect. I do not grudge any activity that is taken up in South Kanara.

Regarding forests, I want to say one word. We all know that North Kanara District has 70-80 per cent under forest. According to the national plan, it is laid down that 33 per cent of the area of a district should be under forest. Because North Kanara is not giving sufficient land revenue, Government allotted only 2 lakhs to this district. This time, they have given 5 lakhs. Therefore, I congratulate the Government on this.

Secondly, after considerable agitation, 10,000 acres of forest land were ordered to be released for cultivation from Bhatkal to Karwar. Out of this, 50 per cent of the area is filled with rock and it is not fit for cultivation. Even out of the balance hardly 5 to 10 per cent is released to agriculturists for technical difficulty. There is a consistent demand now on the part of the people to release at least one lakh of acres for cultivation to the landless people. If the Government has already taken a decision to this effect, then I request that it must be immediately implemented and expeditious relief be given to the poor raiyats. Thank you.

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಾಮಿನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಾಮಿನರ್ ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ಲಾನುಗಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಏನೇನು ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎ.ಕೆ.ಗಳು, ಇದ್ದಾರೆ—ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ, ಸುಧಾರಣೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಹರಿಜನರೊಳಗೆ ಮಾದಿಗ, ಚಮ್ಮಾರ ಎಂದು ನಾನಾ ತರಹ ಇದೆ. ಅವರ ವೃತ್ತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಮಾಜಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ನಾಲ್ಕು-ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲಿತಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಹೇಳಿದ್ದು ಇವರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಹೋದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾಲ್ಕು-ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲಿತವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೇಗೆ ಆದರು ?

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್.—ಏಕೆ ಆದರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಇವರು ಏನೊಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ, ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಬರೆದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರಿನ ಅನುಭವ. ಇದೇ ರೀತಿ

ಒಂದು ರೀತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕರೆಕ್ಟರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಾ ಎಂದರೆ ಬರಬೇಕು, ಹೋಗು ಎಂದರೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಓದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್, ಲಂಬಾಣಿಗಳು, ಒಡ್ಡರು, ಬೋಯಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಕಸುಬು ಬೇರೆ. ಕೆಲವರು ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷದವರಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ನೊಮೇಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ಒಡ್ಡರು, ಲಂಬಾಣಿಗರು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 5,000 ದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 500 ಹಾಗೂ ಸಾವಿರ ಹೀಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಹಣ ಸಮ್ಮನೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲ್ಪಮೆಂಟು ಸಮಿತಿಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರುಷಿಪ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಗಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಸುಮಾರು 2,700 ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಪಾಡಿ ಹಾಗೂ ತಾಂಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ .—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಾಸ್ತವವಾದ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಇವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ನರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬರ್ ಏರಿಯಾದ ಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೋಮಿನ ಮುಖ್ಯ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿವೆ, ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಹಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣವೇನೋ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸರಕಾರದವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನು ಇದ್ದರೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಡಿ.ಇ.ಓ. ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ರೀಗ್ರೂಪಿಂಗ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ ಟೀಚರುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಟೀಚರುಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ತಾಂಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಟೀಚರು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಟೀಚರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಟೀಚರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಸುವವರು ಯಾರು? ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಹತ್ತಿರವೇ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಆಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಅವರು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಂದು ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಟೀಚರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿಗಾಗಿ ಜಾಗ ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರು, ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ನೊಮೇಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಲಹೀನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಜಾತಿ ಎಂದು ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರನ್ನು ಇತರ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲರುವ ಜನರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ. ಅವರಿಗೆ ಆದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 13 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಹುಡುಗರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಐದನೇ ವರ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದು ಅವರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

ದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದೇನೋ ಸರಕಾರ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಾಂಡ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣವಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀರೇ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡ ಇರುವ ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಟೀಚರುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಅವರ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದೇ ಇಂದಿನ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಇರುವವರು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರೆವನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳೂ ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಯಿತು ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವರಿಗೆ ನಿಮತ್ಸಾಹ ಉಂಟು ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಮೋಷನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇರಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಇವರಿಗೆ ಸ್ಪೇಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಲಹೀನ ಸಮಾಜ ಬಡ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡವನಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಅಫಜಲ್‌ಪುರ ನಡುವೆ ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಎರೆಕ್ಕಸಿಟಿ ನಪ್ಲೋ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳೇ ಮೈಸೂರು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ 50 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ದೇವಣಗಾಂವ ಸೊನ್ನ ಬ್ರಿಡ್ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಜಾಪುರ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಭೀಮಾ ನದಿಯ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್)

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರಿ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪೀರ್ ಸಾಬ್ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹೋದಯ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಯವ್ಯಯ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ತಃಖ್ತೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 194 ಕೋಟಿ ಆದಾಯ, 182 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ದೇಶ ಮಾಡುವ ಮಹೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಆದಾಯ 3 ಕೋಟಿ 4 ಕೋಟಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಈಗ 182 ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ ಎಂಬ ಮಹೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ತಃಖ್ತೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿರುವುದಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಆಗಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರೆ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಿಯಂದ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಇದೆ. 100 ಕ್ಕೆ 75 ರಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಹರಿಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅವ್ಯವಹಾರಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಏನು ಅಂತಾ ಕರೆಯಬೇಕು ! ಇದು ದೇವ ಲೋಕವೇ ! ಇದು ನರಕವೇ ! ಇದು ದೇವ ಲೋಕ ಆಗಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಶ್ರಿಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಅಧರ್ಮ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ 10 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪೇಕ್ಷೇ ಪಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಏಕೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಹೀಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ವಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತಮ ಖೇತಿ, ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯೇಪಾರಿ, ಕನಿಷ್ಟ ಚಾಕರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಸಮರಸವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಸಮಾಜದವರೂ ದುಡಿದು ತಿನ್ನತಕ್ಕುದು. ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ

ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆದರೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೇ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು ಈಗ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಾವು ಏಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು. 282 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಪಿಷ್ಟ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 240 ಕೋಟಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹೋದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದರೂ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ನಿಗಾ ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ರೈತ ವರ್ಗ, ವ್ಯಾಪಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವರ್ಗ, ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ, ನಮ್ಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದ್ದು ನುರಿತ ಪ್ರಾಜ್ಞರು, ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮುಖಂಡರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ನಲ್ಲಸಿದ ನಂತರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಆ ನಂತರ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಹಾನುಭಾವರು, ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಏನಿರುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನುರಿತವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಹಗಲಿರಳೂ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ—ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ, ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಕ್ತಿಯೇ ಸಂಪತ್ತು, ಶ್ರಮವೇ ಸಂಪತ್ತು. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದಿನವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇದು ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಉಂಡದ್ದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಂತದ್ದು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಭೂತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ್ತಕ ಮುಖಂಡರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಲಂಚ, ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಪಾಪ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲವನ್ನು ಮತ್ತು ನರ್ಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು, ದಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೈತ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮುಲಗದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪೀರ್‌ಸಾಬ್)

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಏನಿಯೋಗಿನತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಯದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವವರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

5-30 P.M.

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಕೆಲವರು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಅವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚು ವಾಪಿತ್ರತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವೃತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆ, ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಡಳಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲವರು ಬರುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಣಿಗನ ಮನೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತರಲು ಒಬ್ಬ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನ ಕತ್ತಿಗೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇಕೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಕೇಳಿದ. ಎತ್ತು ಗಾಣದ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುವಾಗ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿದೆ, ನದ್ದಾದರೆ ಗಂಟೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಾಣಿಗ ಹೇಳಿದ. ನಂತರ ನುಮ್ಮನೆ ಎತ್ತು ತರೆ ಅರ್ಥಾಡಿಸಿದರೂ ಗಂಟೆ ಸದ್ದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಗಾಣಿಗನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಗಾಣಿಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಮ್ಮನಾದನಂತೆ. ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಾಕು ಎಂದು ಎಣ್ಣೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಇದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ನುಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ರೆವಿ ಮಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಭಾಗ ರೈತರ ಪೇಪೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಕ್ಷ ಬೆಳೆಯುವವರು ಇತರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ರೈತನೇ ದೇವರು. ಅತನು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬೆಳೆದರೇ ನಕ್ಕರೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯೂ ರೈತನ ಮೂಲಕವೇ ದೇಶಕ್ಕೊದಗಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಬೆಳೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರೂ ಇರಬೇಕು, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಏನು ಬೆಳೆದರೂ ಅದನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ರೈತನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತನಿಖೆಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಾಗಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಇರುವ ಕಡೆಯೇ ಪೋನುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬಹುದು, ನಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳವರಿಗೂ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾತ್ರ ಹುಷಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರ್ಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಎರ್ಲಾ ಇರಾಜಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಸರಕಾರವಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ನೌಕರರು ನಿಷ್ಠುರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಹಿಂದೆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪ್ರವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಆಡಳಿತವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಮನೆಯುಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿರುವಾಗ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇರಾಜಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೂ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೂ ರೇಜಿಗಾಗಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಮಲ್ದಾರರು ಸೇಕದಾರರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಪವೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೋ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ವೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ನ್ಯೂನತೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಲಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮನನವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ; ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ, ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗರ್ಭಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರಲಿ ಏನೇ ಇರಲಿ ಐಕಮತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದ್ಯಾವುದೂ ಭೂಷಣವಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತವಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಿರುಳು. ತಿರು, ಪಶು, ಸಸ್ಯ ಈ ಮೂರು ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹುಪಚನವಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳು ಕಲಿಸಿ ಬಿಡಲಿ ಸಾಕು ಎಷ್ಟೋ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಏಕ ವಚನದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮ ಅಂತ ಕರೆಯುವುದನ್ನು ರಾಮಯ್ಯ ಅಂತ ಕರೆದರೆ ನಮಗೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯ ಬೇಕು, ಹಾಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಾಲದ ವಿಷಯ. ಸಾಲವಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಆಯಸ್ಸು 28–29 ವರ್ಷ ಇತ್ತು, ಅದು ಇವತ್ತು 50 ವರ್ಷ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು 18ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಿಜ, ಈ ಆಯಸ್ಸು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೆಯಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂರೂವರೆ ಪೈಸಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಗನನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವಂತಹ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಆಶೆ ಇತ್ತು, ಕಾಲವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Mr. Chairman, Sir, within the very short time at my disposal, I shall try to be brief.

I commend the budget proposals placed before the House for the year 1968-69 and I congratulate the Hon'ble Finance Minister for keeping up the entire budget size to the tune of Rs. 60 crores and odd and also for keeping up the development pace of this State.

One main feature of the budget is that there is some surplus whatever little may be shown in it. Besides, no new taxation proposals are placed before us and consequently we are saved from much public criticism in this behalf.

I cannot but pass an apprehensive remark about the overdraft position. Raising of new loans should be done away with as early as possible and it is not a sound financial proposition. No financial position can be sound unless and until solid assets are created. On the one hand we say that extravagant spending for development has led to inflation while on the other hand we are justifying overdrafts. There must be some consistency in all these vital economic matters. We must desist from deficit financing, overdrafts and *ad hoc* loans in the interest of sound financial position.

Sir, with these main features I commend the Budget Estimates placed by the Hon'ble Finance Minister before this House, and I think it is quite admirable on his part to have taken a very realistic view in the interest of the State and the people.

I would like to make some observations regarding the very vital aspects of our administration. We are almost on the point of preparing the Fourth Five Year Plan. During the course of my talk on the Governor's Address, I have said time and again that the planning that we are doing today is not at all a scientific one ; it is piecemeal planning. What are the factors of planning ? The first factor is the natural resources of the State, of the country and the second thing is the man power. One of our senior members, Sri J. B. Mallaradhya referred to man power planning. That is a very realistic approach. We plan for betterment, and this betterment is better use of the natural resources, persons who are expected to implement the plan and the technical know-how that is what is required. That is what is meant by planning. Planning, as I understand, is of two types. As far as capital resources are owned by private people, personal planning is inevitable. The planners have got to keep in mind the personal planning and public planning to coincide. If our democratic set-up is to be successful, public planning is very necessary. Otherwise, lot of conflicts and controversies are bound to arise. Today, we are in the midst of controversies, because our planning is not based on scientific considerations.

Regarding the formulation of the Fourth Five Year Plan, I want the Government, particularly the Hon'ble Minister for Development, to bestow his earnest attention to this aspect. If our machinery is defective and planning is defective, we are not sure to meet the targets or the

objects to be achieved under the Plan. We are in the sphere of criticism because our planning is not scientific. I have no doubt in my mind and without any fear of contradiction, I say, this is no planning at all. Suppose an expert comes with a proposal and if it is found to be of some help, we accept it; suppose a capitalist or collaborator from foreign countries come, we readily accept it. I don't think it is planning. It is just like Jack of all trades and master of none. I very much appreciate the comprehension of our Hon'ble Finance Minister, who has got more or less a very analytical mind and clarity of mind to have considered the idea of a Planning Board. I do not know whether it will be an investigating body of the so-called experts of our parasites in the country. I do not know whether earnest and sincere people will be there or not. We are in a democratic set up.

Sri VISWANATHASWAMY.—Is it the opinion of the hon'ble member that all experts are parasites ?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—These I.C.S., I.A.S. and white-collared people have been misguiding. How far we have to bear with these people ?

Sri B. G. DESHPANDE (Teachers' Constituency).—I rise to a Point of Order, Sir. It may not be proper on our part to express our opinion about officers who are not hear to defend themselves.

Sri J. B. MALLARADHYA.—No individual names were referred to. It is only a general remark. They have made a mess of planning in the country.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Sir, let the members bear with me. I have been in touch with many experts, who are responsible for the Plans, both at the State and Central level. In the meeting they say that the plan is very scientific, and when we meet them privately they say : it is the will and wish of responsible Leaders and Ministers what can we do ?' This kind of statement is not really worthy of any consideration and excuse, because we are doing a very sacred job of public services. Development is to take place every minute, every day.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—Is it the considered opinion of the hon'ble member that we should have a plan guided not by experts but by the people ?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Sir, my hon'ble friend, Sri Adiga is coming very very nearer to my point. This is a democratic set up. This is the responsible Government represented by the people. The Government should discharge all the responsibilties of developing the country and work for the welfare of the people. What the people want, people's representatives ought to know, and what the people's representatives and representatives of Government want has to be put on technical and scientific considerations and details have to be worked out by the technical experts.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education and Agriculture).—There may be as many number of wants as representatives. Whom to hear?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—It is quite simple. In a democracy, majority opinion is carried.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Supposing there are 52 thoughts; how to reconcile?

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA (Legislative Assembly Constituency).—My friend, Sri J. B. Mallaradhya suggested that at every District there should be a unit for planning. This regional imbalance should go and all the necessities of all the areas should be taken into consideration. A few officers sit in a particular place without knowing the needs of the people and they go on planning. I really admire that the Congress friend of mine is coming out with facts that some sort of back-door arrangements are made, and the opposition members are not getting their share.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The hon'ble member is misinterpreting the ideas.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—There is nothing to misinterpret. Regarding planning, I want the peoples representatives to be in a dominent position so that they will try to represent the real aspirations of the people and put them under the Plan.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—At that rate, the entire Upper House and Lower House members will have to be on the Board.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—Are we not discussing the draft plan every year, Sir?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes, we are discussing.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—I will give a simple example; take the example of agriculture. In the formulation of schemes for agriculture, what are the factors involved? It is land, men, technical know-how and input. Since the land is owned by individuals as it is today, personal planning should have the first consideration about the aspirations and developments.

6-00 P.M.

This individual planning for development of farming should be stimulated and it has to be handled by the Central Planning. I have no disrespect to our so called experts in our country. Wherever there is knowledge we must respect it and that knowledge must be completely used and utilised for the benefit of the people. I want to draw the attention of the House to this particular point. Now I want the State Government to please consider that the Planing Board should consist

of responsible leaders of every section of the society, every section of professions like agriculture, trade and industry. The Finance Minister made a reference that they are intending to have a Planning Board to be constituted shortly. I only said how it should be constituted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri B. G. DESHPANDE.—Sir, tomorrow is our non-official day. We can put off that non-official business tomorrow and finish this budget discussion.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Soon after the reply is over, the non-official business will be taken up.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—About one hour may be given for discussion and afterwards the Government will reply.

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA.—Once in a way we discuss this non-official business. You may take up this tomorrow and reserve another day for budget discussion. It may be taken up on Saturday or Monday.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—We have already taken 10 days. We have to conclude tomorrow. If the members have no objection, this non-official business can be taken up on some other day.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Appropriation Bill may be taken up tomorrow if non-official business is dropped.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The House now stands adjourned and meet tomorrow at 2-15 P.M.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock and to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Friday, the 15th March 1968.

WD 10661—GPB—600—10-8-68